

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)
z dnia 26 października 2006 r.*

W sprawie C-199/05

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez cour d'appel de Bruxelles (Belgia) postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2005 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 maja 2005 r., w postępowaniu:

Wspólnota Europejska

przeciwko

państwu belgijskiemu,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, P. Jann, A. Rosas, prezesi izb, R. Schintgen, P. Küris, E. Juhász (sprawozdawca), J. Klučka, K. Schiemann, J. Makarczyk, U. Löhmus i E. Levits, sędziowie,

* Język postępowania: francuski.

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,
sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 22 lutego 2006 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu rządu belgijskiego przez E. Dominkovits i M. Wimmera, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu włoskiego przez I.M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez A. Cingola, avvocato dello Stato,

- w imieniu Rady Unii Europejskiej przez A. Vitra, działającego w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez J.F. Pasquiera i I. Martínez del Peral, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 3 akapit drugi i trzeci Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, załączonego początkowo do Traktatu ustanawiającego jedną Radę i jedną Komisję Wspólnot Europejskich, podpisanego w dniu 8 kwietnia 1965 r., a następnie, na podstawie traktatu amsterdamskiego, do traktatu WE (zwanego dalej „protokołem”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Wspólnotą Europejską, reprezentowaną przez Komisję Europejską, a państwem belgijskim, dotyczącego poboru opłat skarbowych, które powinny zostać uiszczone w następstwie orzeczeń sądów krajowych zasądzających kwoty pieniężne lub rozliczających papiery wartościowe (zwanych dalej opłatami skarbowymi).

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

- 3 Na podstawie art. 28 ust. 1 Traktatu ustanawiającego jedną Radę i jedną Komisję Wspólnot Europejskich, a następnie, w związku z wejściem w życie traktatu amsterdamskiego, na podstawie art. 291 WE Wspólnota korzysta na terytorium państw członkowskich z przywilejów i immunitetów koniecznych do wykonywania jej zadań, na warunkach określonych w protokole.

4 Na podstawie art. 3 protokołu:

„Wspólnoty, ich aktywa, przychody i inne mienie są zwolnione ze wszelkich podatków bezpośrednich.

Rządy państw członkowskich, wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, podejmują stosowne środki w celu umorzenia lub zwrotu kwoty podatków pośrednich lub podatków z tytułu sprzedaży wliczonych w cenę mienia ruchomego i nieruchomego, w przypadku gdy Wspólnoty dokonują, do celów użytku służbowego, poważnych zakupów, których cena zawiera tego typu podatki. Jednakże stosowanie tych postanowień nie może spowodować zakłócenia konkurencji w obrębie Wspólnoty.

Zwolnień nie udziela się w stosunku do podatków i opłat, których wysokość stanowi jedynie wynagrodzenie za skorzystanie z usługi użyteczności publicznej”.

Uregulowania krajowe

5 Artykuł 35 akapit trzeci belgijskiej ustawy o opłatach skarbowych, hipotecznych i kancelaryjnych stanowi:

„Do uiszczenia opłat, których wymagalność wynika z orzeczeń sądów i trybunałów o charakterze zasądającym, rozliczającym lub ustalających kolejność na liście wierzycieli, obowiązani są:

- 1° pozwani, stosownie do kwoty zasądzonej lub rozliczonej albo do kwot do spłaty przez nich zgodnie z ustaloną listą wierzycieli, a w przypadku orzeczenia zasądzającego solidarnie — w sposób solidarny.

- 2° powodowie, każdy stosownie do kwoty zasądzonej lub rozliczonej albo do ustalonej kolejności na liście wierzycieli, nie więcej niż do połowy kwot lub wartości, których zapłatę otrzymują.

[...]

Opłaty — a w stosownym wypadku grzywny — podlegają uiszczeniu w terminie miesiąca, licząc od dnia wysłania przez poborcę opłat listem poleconym wezwania do zapłaty”.

- 6 Artykuł 142 tej ustawy stanowi:

„Opłata wynosi 3% w przypadku orzeczeń sądów i trybunałów we wszystkich sprawach zawierających zasądzenie lub rozliczenie, końcowe, tymczasowe, główne, subsydiarne lub warunkowe, kwot pieniężnych i papierów wartościowych, łącznie z orzeczeniami sądów ustalających kolejność zaspokajania wierzycieli z tych kwot lub papierów.

W przypadku zasądzenia lub rozliczenia kwot pieniężnych lub papierów wartościowych opłata jest pobierana od łącznej głównej kwoty zasądzonej lub rozliczonej

przeciwko tej samej osobie, z pominięciem odsetek, których wysokość nie została przez sąd obliczona, a w przypadku ustalenia miejsca na liście wierzycieli — od sumy kwot przyznanych wierzycielom”.

7 Zgodnie z art. 150 tej ustawy:

„Dla celów zagwarantowania poboru opłat i ewentualnych grzywien wymagalnych zgodnie z niniejszym rozdziałem ustanawia się na rzecz państwa prawo pierwszeństwa do kwot pieniężnych i papierów wartościowych będących przedmiotem zasądzenia lub rozliczenia, lub umieszczenia na liście wierzytelności.

Opłaty i grzywny, o których mowa w akapicie pierwszym, mają pierwszeństwo przed wszystkimi wierzytelnościami osób, na rzecz których zostały zasądzone, rozliczone lub umieszczone na liście wierzytelności”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

- 8 Wykonanie umowy zawartej w 1993 r. między Komisją a spółką akcyjną MCFE zapoczątkowało spór, który został przedstawiony tribunal de première instance de Bruxelles (sądowi pierwszej instancji w Brukseli). Orzeczeniem z dnia 25 stycznia 1994 r. sąd ten zasądził od Komisji na rzecz MCEF tymczasowo kwotę 10 845 935 BEF, czyli 269 589 écu, wraz z odsetkami i kosztami.
- 9 Pismem z dnia 14 czerwca poborca neuvième bureau de l'Enregistrement de Bruxelles (dziewiątego biura opłat skarbowych w Brukseli) wezwał Komisję do zapłaty kwoty 325 470 BEF tytułem opłaty skarbowej, zgodnie z powyższym

orzeczeniem zasądającym. W dniu 2 sierpnia 1995 r. belgijska administration de l'Enregistrement (administracja skarbową, zwana dalej administracją) wezwała Komisję do zapłaty tej kwoty, powiększonej o grzywnę z tytułu opóźnienia w zapłacie oraz ustawowe odsetki i koszty.

- 10 W dniu 15 stycznia 1996 r. poborca neuvième bureau de l'Enregistrement de Bruxelles wezwał Komisję do zapłaty, w terminie do dnia 25 stycznia 1996 r., łącznej kwoty 363 470 BEF i wystawił jej nakaz płatniczy.
- 11 Pismem poleconym z dnia 19 stycznia 1996r. Komisja, za pośrednictwem swego adwokata, odpowiedziała administracji, że jest zwolniona z opłaty skarbowej, podobnie jak z wszelkich podatków pośrednich, na podstawie art. 3 protokołu. W dniu 25 stycznia 1996 r. administracja odpowiedziała, że opłaty skarbowej nie należy traktować jako podatku od dóbr konsumpcyjnych, lecz jako wynagrodzenie za skorzystanie z usługi wykonanej przez wymiar sprawiedliwości.
- 12 Pismem z dnia 28 kwietnia 1997 r. adwokat Komisji został poinformowany, że stanowisko administracji zostało podtrzymane decyzją ministra z dnia 18 kwietnia 1997 r.
- 13 W dniu 15 lipca 1997 r. Komisja wystąpiła z powództwem opozycyjnym i wezwała państwo belgijskie do stawienia się przed tribunal de première instance de Bruxelles w postępowaniu o uchylenie tego nakazu.
- 14 Orzeczeniem z dnia 6 czerwca 2001 r. tribunal de première instance de Bruxelles uznał powództwo opozycyjne za dopuszczalne, lecz nieuzasadnione, i oddalił żądania Komisji. Sąd ten uznał, że opłaty skarbowe, którymi obciążono Komisję, nie stanowią zwykłego wynagrodzenia za skorzystanie z usługi użyteczności publicznej

w rozumieniu art. 3 protokołu, ponieważ chodzi tu o podatek przeznaczony na ogólne wydatki władz publicznych. Opłaty takie zdaniem tego sądu są wliczone w cenę usług spółki akcyjnej MCFE, a ich podstawą jest sądowe orzeczenie zasądzające wydane na niekorzyść Komisji. Nie jest zatem możliwe przyznanie zwolnienia, którego Komisja się domaga. Ponadto sąd ten uznał, że zbędne było zwracanie się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, ponieważ w jego opinii nie istniała „żadna racjonalna wątpliwość” co do wyłączenia tych opłat z dobrodziejstwa art. 3 akapit drugi protokołu.

15 Pismem złożonym w sekretariacie cour d'appel de Bruxelles w dniu 14 września 2001 r. Komisja wniosła apelację od tego wyroku.

16 W tych okolicznościach cour d'appel de Bruxelles, uznając, że w dziedzinie traktatów i umów międzynarodowych nawet clara sunt interpretanda, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 3 akapit drugi protokołu [...] — który stanowi, że rządy państw członkowskich podejmują stosowne środki w celu umorzenia lub zwrotu kwoty podatków pośrednich lub podatków z tytułu sprzedaży — należy interpretować w ten sposób, iż w jego zakres stosowania wchodzi proporcjonalna opłata nałożona z tytułu wydanych przez trybunały i sądy orzeczeń we wszystkich kwestiach dotyczących zasądzenia zapłaty lub rozliczenia kwot pieniężnych lub papierów wartościowych?

2) Czy art. 3 akapit trzeci protokołu [...] — który stanowi, że zwolnień nie udziela się w zakresie zwykłego wynagrodzenia za skorzystanie z usługi użyteczności

publicznej — należy interpretować w ten sposób, iż opłata nałożona po zakończeniu postępowania na stronę, która przegrywa daną sprawę i od której zostaje zasądzona zapłata określonej kwoty, stanowi jedynie wynagrodzenie za usługę użyteczności publicznej?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 17 Tytułem wstępu należy zauważyć, że sąd odsyłający, przedstawiając okoliczności zawisłego przed nim sporu, wskazuje, że tribunal de première instance de Bruxelles uznał, że opłaty skarbowe stanowią podatek pośredni, czego strony postępowania krajowego nie kwestionowały. Sam sąd odsyłający stwierdził, że „Wspólnota Europejska i państwo belgijskie nie zgadzają się co do interpretacji art. 3 akapit drugi i trzeci protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich”. W uwagach przedłożonych Trybunałowi ani rządy belgijski i włoski, ani Komisja nie podważyły tej oceny. Dlatego też właśnie w tym kontekście będą rozpatrywane pytania prejudycjalne przedstawione Trybunałowi.

W przedmiocie pytania drugiego

- 18 Poprzez pytanie to, które należy rozpoznać w pierwszej kolejności, sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy opłaty takie jak opłaty skarbowe stanowią zwykłe wynagrodzenie za usługę użyteczności publicznej w rozumieniu art. 3 akapit drugi i trzeci protokołu, od którego nie może zostać przyznane żadne zwolnienie.

- 19 Rząd belgijski, wspierany w tej kwestii przez rząd włoski, podnosi, że opłaty skarbowe są podatkami pośrednimi i stanowią świadczenie wzajemne za określoną usługę użyteczności publicznej, ponieważ ich racją bytu jest wynagrodzenie za usługę wykonaną przez belgijską instytucję sądowniczą. Takie jest również, jego zdaniem, stanowisko belgijskiej doktryny i judykatury. Uiszczenia tych opłat można też żądać, w pewnym zakresie, od powoda, który jest beneficjentem orzeczenia zasądzającego, co ma wskazywać, że usługa taka jest świadczona względem dwóch stron, a wynagrodzenie za nią jest proporcjonalne do wartości pieniężnej sporu.
- 20 Komisja natomiast utrzymuje, że aby móc uznać opłatę jedynie za wynagrodzenie za usługę użyteczności publicznej, konieczne jest wykazanie istnienia bezpośredniego i proporcjonalnego związku między wynagrodzeniem za taką usługę i otrzymanym świadczeniem. W niniejszej sprawie jej zdaniem brak jest takiego związku, ponieważ sprawa skomplikowana może pociągać za sobą niewielkie opłaty skarbowe, a sprawa prosta — opłaty znaczące. Ponadto zauważa ona, że zgodnie z budżetowymi zasadami powszechności i jedności materialnej wpływy z tych opłat zasilają ogólny budżet państwa i nie finansują wyraźnie służby publicznej wymiaru sprawiedliwości.
- 21 Jak już wskazał Trybunał, rozróżnienie między podatkiem przeznaczonym na ogólne wydatki władz publicznych a opłatą stanowiącą świadczenie wzajemne za określoną usługę jest wprost dopuszczone w art. 3 protokołu. Trybunał uściślił, że samo pojęcie świadczenia wzajemnego zakłada, że usługa jest — a przynajmniej może być — świadczona na rzecz tych, którzy uiszczają opłatę (wyrok z dnia 28 marca 1996 r. w sprawie C-191/94 AGF Belgium, Rec. str. I-1859, pkt 25 i 26).
- 22 Nawet przyznając, że kryterium to ma decydujące znaczenie dla dokonania rozróżnienia, o którym mowa w punkcie poprzednim, należy zauważyć, że jest mało prawdopodobne, by to kryterium zostało spełnione w niniejszej sprawie, ponieważ opłatami będącymi przedmiotem sporu w postępowaniu przed sądem krajowym mogą zostać obciążone osoby, które nie domagały się żadnych usług ze strony instytucji sądowniczej państwa członkowskiego ani nawet nie miały zamiaru

tego uczynić. Jak wskazał rząd belgijski, choć na podstawie uregulowania będącego przedmiotem sporu w postępowaniu głównym opłaty skarbowe mogą obciążać zarówno powoda, jak i pozwanego, to jednak w praktyce żąda się ich z zasady przede wszystkim od strony, która sprawę przegrała.

- 23 Ponadto jak wskazała rzecznik generalny w pkt 27–30 opinii, kryterium świadczenia wzajemnego za wykonaną usługę nie jest jedynym kryterium decydującym w niniejszej sprawie.
- 24 Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w jednej z dziedzin prawa wspólnotowego, w której występuje analogiczne do rozważanego w niniejszej sprawie pojęcie „podatki w formie opłat lub należności” [opłaty o charakterze wynagrodzenia], wymienione w art. 12 ust. 1 lit. e) dyrektywy Rady z dnia 17 lipca 1969 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału (Dz.U. L 249, str. 25) opłata, której wysokość wzrasta bezpośrednio i bez ograniczeń w zależności od nominalnej kwoty, od której jest naliczana, ze swej istoty nie może stanowić opłaty o charakterze wynagrodzenia za wykonaną usługę. Wysokość takiej opłaty pozostaje najczęściej bez związku z kosztami rzeczywiście poniesionymi przy sporządzaniu danego aktu (zob. podobnie wyrok z dnia 21 września 2000 r. w sprawie C-19/99 *Modelo*, Rec. str. I-7213, pkt 33; z dnia 21 czerwca 2001 r. w sprawie C-206/99 *SONAE*, Rec. str. I-4679, pkt 34).
- 25 Z orzecznictwa tego wynika, że zakwalifikowanie opłaty jako wynagrodzenia za skorzystanie z usługi użyteczności publicznej wymaga istnienia bezpośredniego i proporcjonalnego związku między rzeczywistym kosztem usługi a opłatą uiszczoną przez beneficjenta, to jest zależności między ceną zapłaconą przez niego jako świadczenie wzajemne za jednostkową usługę a konkretnym kosztem poniesionym przez administrację w związku z wykonaniem tej usługi.

- 26 Kryterium istnienia bezpośredniego i proporcjonalnego związku między wykonaną usługą a otrzymanym wynagrodzeniem, znajdujące zastosowanie do art. 3 akapit trzeci protokołu, nie jest w niniejszej sprawie spełnione.
- 27 Jest bowiem oczywiste, że po pierwsze wysokość opłat skarbowych, o które toczy się spór przed sądem krajowym, wzrasta bezpośrednio i bez ograniczeń w zależności od kwoty zasądzonej przez właściwy sąd, bez uwzględnienia rzeczywistego kosztu usługi wykonanej przez instytucję sądowniczą. Brak jest zatem koniecznej zależności między pobranymi kwotami a wykonaną usługą. Ponadto fakt, że opłaty skarbowe pobierane są jedynie w przypadku orzeczenia zasądzającego, podczas gdy rzeczywisty koszt usługi wykonanej przez instytucję sądowniczą powinien być taki sam w przypadku oddalenia roszczenia, potwierdza, że celem tych opłat nie jest pokrycie rzeczywistego kosztu usługi.
- 28 Po drugie, jak zauważył trybunał de première instance de Bruxelles, opłaty te stanowią podatek na poczet ogólnych wydatków władz publicznych. Kwoty pobrane tytułem tych opłat nie są więc przeznaczone na finansowanie konkretnie służby publicznej wymiaru sprawiedliwości.
- 29 W konsekwencji na pytanie drugie należy odpowiedzieć w ten sposób, że opłaty takie jak opłaty skarbowe nie stanowią jedynie wynagrodzenia za skorzystanie z usługi użyteczności publicznej w rozumieniu art. 3 akapit trzeci protokołu.

W przedmiocie pytania pierwszego

- 30 Poprzez pytanie to sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 3 akapit drugi protokołu należy rozumieć w ten sposób, że w zakres stosowania tego przepisu wchodzi opłaty takie jak opłaty skarbowe.

- 31 W celu udzielenia odpowiedzi na to pytanie należy zaznaczyć, że w odróżnieniu od art. 3 akapit pierwszy protokołu, który wprowadza bezwarunkowe i generalne zwolnienie Wspólnot, jak również ich aktywów, przychodów i innego mienia, ze wszelkich podatków bezpośrednich na poziomie krajowym, zwolnienie podatkowe przewidziane w akapicie drugim nie jest nieograniczone. To ostatnie postanowienie wprowadza, pod jasno w nim wymienionymi warunkami, umorzenie lub zwrot kwoty podatków pośrednich lub podatków z tytułu sprzedaży obciążających mienie, którego zakupu Wspólnoty dokonują do celów użytku służbowego. Trybunał dokonał wykładni art. 3 akapit drugi protokołu w ten sposób, że w jego zakresie stosowania wchodzi każdy rodzaj zakupu, łącznie z nabyciem usług, który jest niezbędny do realizacji zadań Wspólnoty (zob. ww. wyrok w sprawie AGF Belgium, pkt 36).
- 32 Spośród warunków wymienionych w art. 3 akapit drugi najbardziej znaczący jest ten, dwukrotnie w nim wymieniony, zgodnie z którym podatki pośrednie powinny być wliczone w cenę mienia lub usług będących przedmiotem umów zawieranych przez Wspólnoty.
- 33 Rząd belgijski, którego uwagi w tej kwestii mają charakter subsydiarny, podnosi przy poparciu rządu włoskiego, że nie sposób uznać, by opłaty skarbowe będące przedmiotem sporu przed sądem krajowym były wliczone w cenę nabycia mienia lub usług, ponieważ zostały one pobrane w następstwie orzeczenia sądu. Ponadto zdaniem tego rządu z brzmienia art. 3 akapit drugi protokołu wynika, że zwolnienie dotyczy wyłącznie czynności nabycia mienia lub usług i nie może rozciągać się na każdą czynność lub sytuację. Wreszcie opłaty, których dotyczy postępowanie przed sądem krajowym, w tej sprawie wiążą się z aktem sądowym będącym rodzajem sankcji za niewykonanie zobowiązań umownych.

- 34 Komisja podnosi natomiast, że udział właściwego sądu krajowego w sporze takim jak miał miejsce postępowaniu głównym był niezbędny w ramach wykonania umowy o świadczenie usług, którą zawarła w związku z wykonywaniem swoich zadań. Jej zdaniem wyrok wydany przez sąd odsyłający ma źródło w stosunku umownym łączącym strony, a zatem opłaty skarbowe związane z tym wyrokiem są wliczone w cenę umowy. Taka interpretacja uwzględnia cel art. 3 protokołu.
- 35 Stanowisko takie nie zasługuje na uwzględnienie.
- 36 Po pierwsze należy bowiem zaznaczyć, że istoty opłat krajowych takich jak opłaty skarbowe w postępowaniu głównym należy poszukiwać nie tylko w związku z ich stosowaniem wobec Wspólnoty, ale także biorąc pod uwagę ich całościowy zakres stosowania, to jest względem wszystkich osób fizycznych i prawnych, które, rzeczywiście lub potencjalnie, mogą występować jako strony w postępowaniach przed sądami lub trybunałami danego państwa członkowskiego i tak ją ustalać. Postępowania, w których Wspólnota jest stroną przez sądami krajowymi stanowią bowiem jedynie nieznaczną część wszystkich spraw, które skutkują pobraniem takich opłat.
- 37 Z akt sprawy wynika, że opłaty takie są należne we wszystkich sprawach, w których istnieje stosunek prawny między osobami fizycznymi lub prawnymi staje się przyczyną sprawy sądowej kończącej się wydaniem orzeczenia zasądzającego określoną sumę pieniędzy. Dotyczy to więc nie tylko stosunków umownych, ale także pozaumownych rozmaitej natury, przy których nie może być mowy o tym, by zasądzona suma pieniędzy była wliczona w cenę zakupu mienia lub usługi.

- 38 Po drugie należy zauważyć, że podatki pośrednie można traktować jako wliczone — w rozumieniu art. 3 akapit drugi protokołu — w cenę zakupów dokonywanych przez Wspólnoty jedynie wówczas, gdy ich wysokość może zostać wcześniej obliczona z pewnym stopniem dokładności, po to, aby na wniosek instytucji wspólnotowych władze krajowe mogły dokonać ich umorzenia lub zwrotu.
- 39 Nie jest tak, że na tle wykonywania umowy regularnie powstają spory między stronami, a prawdopodobieństwo ich powstania nie może być ocenione w chwili zawierania umowy. Z drugiej strony przedmiot i zakres takich ewentualnych sporów również pozostają nieznanne, a ich rozstrzygnięcie niekoniecznie musi nastąpić na drodze sądowej, gdyż istnieje również możliwość ich pozasądowego rozwiązania. Wreszcie nieznanym jest wynik ewentualnej sprawy sądowej, a także wysokość kwoty zasądzonej od jednej ze stron. W tych okolicznościach w cenę umowy nie może zostać wliczony — na zasadzie podlegającego zwrotowi podatku pośredniego — element przyszły, niepewny i nieokreślony, taki jak opłaty skarbowe w sprawie przed sądem krajowym.
- 40 Nie można również podzielić argumentu Komisji przytoczonego przez nią w nawiązaniu do pkt 23 opinii rzecznika generalnego w ww. sprawie AGF Belgium. Zgodnie z tym argumentem dane państwo członkowskie, pobierając tego rodzaju opłaty skarbowe, otrzymuje nieuzasadnioną korzyść w ten sposób, że przekazuje na rzecz skarbu państwa środki pochodzące z wpłat do budżetu Wspólnot. Pomijając fakt, o którym wspomniano w pkt 36 niniejszego wyroku, że postępowania, w których Wspólnoty są stroną, stanowią jedynie niewielki odsetek ogółu spraw przed sądami krajowymi, które skutkują pobraniem takich opłat, nie sposób przyjąć, by takie sprawy, których liczba, przedmiot i zakres nie może być z góry ustalona, regularnie kończyły się wyrokiem zasądającym na niekorzyść Wspólnot.

- 41 Ponadto — w odniesieniu do sytuacji, która zapoczątkowała spór przed sądem krajowym w niniejszej sprawie — brak jest okoliczności nakładających na Komisję obowiązek regulowania jej stosunków umownych w taki sposób, by właściwe w sporach, których miałyby być stroną, były stale sądy tego samego państwa członkowskiego.
- 42 Po trzecie, co się tyczy argumentu opartego na wykładni art. 3 akapit drugi protokołu w świetle celu tego postanowienia, należy przypomnieć, że immunitet podatkowy konieczny do wykonywania zadań Wspólnoty, z którego korzysta ona na podstawie art. 291 WE, jest przyznany „na warunkach określonych w protokole”. Wykładnia uwzględniająca kontekst i cel danego przepisu nie może skutkować pozbawieniem *effet utile* jego jasnego i precyzyjnego brzmienia (zob. podobnie, w zakresie przywilejów i immunitetów Europejskiego Banku Centralnego, wyrok z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie C-220/03 EBC przeciwko Niemcom, Rec. str. I-10595, pkt 31).
- 43 W każdym razie nawet gdyby można było przyjąć, że zwolnienie z opłat skarbowych będących przedmiotem sporu przed sądem krajowym stanowiłoby korzyść finansową dla Wspólnoty, należy stwierdzić, że Komisja nie przedstawiła żadnego dowodu na potwierdzenie, że uiszczenie tych opłat mogłoby nieć niekorzystny wpływ na niezależność Wspólnoty i zakłócić jej prawidłowe funkcjonowanie.
- 44 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy udzielić następującej odpowiedzi: wykładni art. 3 akapit drugi protokołu należy dokonywać w ten sposób, że nie wchodzi w zakres stosowania tego postanowienia opłaty takie jak opłaty skarbowe, które powinny zostać uiszczone w następstwie orzeczeń sądów krajowych zasądzających kwoty pieniężne lub rozliczających papiery wartościowe.

W przedmiocie kosztów

⁴⁵ Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał orzeka, co następuje:

- 1) **Opłaty takie jak opłaty skarbowe, które powinny zostać uiszczone w następstwie orzeczeń sądów krajowych zasądzających kwoty pieniężne lub rozliczających papiery wartościowe, nie stanowią jedynie wynagrodzenia za skorzystanie z usługi użyteczności publicznej w rozumieniu art. 3 akapit trzeci Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.**

- 2) **Wykładni art. 3 akapit drugi protokołu należy dokonywać w ten sposób, że nie wchodzi w zakres stosowania tego postanowienia opłaty takie jak opłaty skarbowe, które powinny zostać uiszczone w następstwie orzeczeń sądów krajowych zasądzających kwoty pieniężne lub rozliczających papiery wartościowe.**

Podpisy